

ende. Den nævnte Motivering, at man kun skulde kunne tillade sig at gøre Statslaan over for ny Anlæg, vilde kun gælde, hvis vore Baner styredes og Spørgsmaalet om Anlæg af eller Tilskud til ny Baner afgjordes efter almindelige Forretningsprincipper. Hvis Rigsdagen vilde se paa disse Forhold som en Forretningsmand og sige: Vi gaa kun til saadanne ny Baneanlæg, som kunne betale sig — saa kunde hele dette Ræsonnement fra Flertallet være rigtigt — eftersom det jo er klart, at man kan rolig laane for at skaffe sig et Aktiv, der kan forrente Laanet. Men saaledes er Forholdet jo slet ikke, det er langt snarere det modsatte. Man er tværtimod som Regel inde paa at lade Staten støtte ny Baneanlæg, som ikke kunne komme frem ved privat Initiativ, af den gode Grund, at man *ikke* kan gaa ud fra, at de i nogen Maade ville kunne bære sig. Det er jo netop af denne Grund, at vi i Aar ere gaaede videre, end vi ellers have gjort over for andre Baneanlæg, idet vi til Tisted—Fjerridslev Banen lader Staten tilskyde de tre Fjerdedele, hvortil Pengene laanes uden Udsigt til Forrentning. Sagen er den, at Banen gaar igennem saa fattige Egne, at man maa gaa ud fra, at det private Initiativ ikke vil kunne skaffe Midlerne til Veje, eftersom Banen ikke vil kunne betale sig, og netop fordi den ikke kan betale sig, lade vi her Staten yde en særlig stor Støtte. En Forretningsmand vilde her snarere sige, at man ikke kan tillade sig at gaa til den Slags Anlæg, medmindre man har Raad til det uden at gaa til Laan. Naar vi nu dog tillade, at der her gøres Statslaan, kan det da kun være, fordi vi anse det for paatrængende nødvendigt, at denne Bane bygges. Anden fornuftig Motivering til at laane Penge til ny Baneanlæg er der i det hele ikke efter den Stilling, vi hidtil have taget til disse Spørgsmaal. Og ser man nu paa Sagen fra dette Synspunkt, forekommer det mig rigtignok, at Staten i de fleste Tilfælde snarere vil være berettiget til, saafremt ikke det aarlige Overskud kan bære en større Nyudvidelse, da at gøre den mulig ved et Statslaan, fordi Udvidelser som Regel ere mere *paatrængende* nødvendige end nye Anlæg. I øvrigt er der her ikke Tale om nogen Udvidelse af et bestaaende

Anlæg, i ethvert Tilfælde ikke i strengeste Forstand. Der er Tale om at rive saa at sige alt ned ved Esbjerg og bygge en helt ny Station. Idet jeg derfor ser hen til en Jærnbanesag, der tidligere i Aar har ligget for, og stiller det Spørgsmaal: Var det virkelig paatrængende nødvendigt, at Staten laaner Penge til at bygge en Bane mellem Fjerridslev og Tisted, saa maa jeg ganske vist — uden dermed at udtale mig imod Tisted Banen — tillade mig at hævde, at det utvivlsomt er mere paatrængende nødvendigt og har større almindelig Betydning for Staten at gøre Forholdene ved Esbjerg gode, saaledes at Staten kan besørge sin Drift der. Altsaa, set fra Statskassens eller fra Statens Side i sin Helhed, vil der være mere Anledning til at gaa til et Statslaan af Hensyn til Esbjerg-Anlæg, end der var det af Hensyn til Tisted-Banen. Saa længe derfor Regeringen og de andre Faktorer ikke have udtalt for os, at man vil kunne klare Udgiften til Esbjerg Station, uden at man gaar til Statslaan, kan jeg ikke være med til at udstemme Paragraffen herom, fordi jeg netop betragter Ombygningen ved Esbjerg som en paatrængende Opgave. Selv tør jeg ikke have afgørende Mening i denne Sag. Jeg ved kun, at vor Status ikke er saadan, at vi kunne rutte med Pengene hverken i den ene eller den anden Retning, og at man ogsaa netop for Tiden mener, at vi bør søge at skaffe os Penge ad Veje, som jeg personlig ikke finder heldige. Under disse Forhold tør jeg ikke tage paa mig et Ansvar for, at dette Anlæg opsættes, i ethvert Tilfælde ikke, før Regeringen, der bedre kan skønne derom, siger: Vi kunne gaa til Ombygningen ved Esbjerg uden Statslaan; men det har Regeringen ikke hidtil villet udtale. Det undrer mig i øvrigt, at de ærede Medlemmer, og fremfor andre den ærede Ordfører, der erkender, at dette Anlæg er saa paatrængende nødvendigt, har villet tvinge frem, at Statslaansparagraffen stryges, da de jo maa vide, at Sagen da vil kunne strande, hvis finansielle Betænkeligheder gøre, at Regeringen ikke vil kunne gaa med hertil. Hvis det bliver saaledes, at vi f. Eks. rolig kunne lade Gedser—Warnemünde-Linien gaa i sin Moder, og at de eneste paatrængende nødvendige Arbejder, som vi skulle have igen-